

Hurtige tiltag med umiddelbar effekt

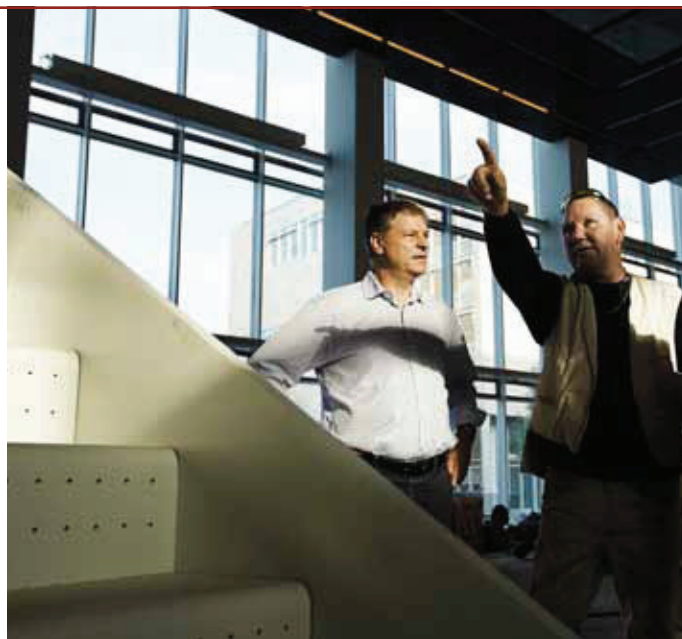
En ryddelig byggeplads betaler sig

Noget så enkelt som bedre oprydning, affalds-sortering og fokus på ikke at stille materialer og affald der, hvor andre skal arbejde, har skabt mindre mængder affald, større arbejdsglæde og højere effektivitet i håndværkerfirmaet Jakon A/S.
Rod koster kassen - ryd op på pladsen!

Jakon A/S er et stort håndværkerfirma i Bal-
lerup, der udfører opgaver for professionelle
bygherrer i den offentlige og private sektor.
Firmaet består af en tømrer- og snedkeraf-
deling, en beton- og murerafdeling, en ser-
viceafdeling og et snedkerværksted.

JAKON

Jørgen Abildgaard Nielsen (tv), uddannelsesansvarlig i Jakon.
Foto: Ricky John Molloy

Fokus på den daglige oprydning

Jakon vil i 2011 arbejde på at få mere ryddelige byggepladser ved at sætte fokus på den daglige oprydning og rengøring, transport af affald, affaldssortering og materialebestilling.

Ideen udspringer af udviklingsprojektet "Logistik på byggepladsen", hvor Jakon i 2010 med en række forskellige tiltag søgte at forbedre logistikken og samarbejdet på en stor byggeplads. Projektet var inspireret af Lean Construction, der handler om have det rette mandskab, materialer, materiel, plads osv. til stede på det rette tidspunkt.

- Vores formål med en ryddelig byggeplads var at skabe en mere effektiv byggeproces uden spildtid pga. rod. Hånd-

værkerne skal ofte lede efter eller flytte materialer, og der er overflødige omkostninger til usorteret affald og til bortkørsel af affald generelt. Men formålet var i høj grad også at skabe et fysisk og psykisk godt arbejdsmiljø med mindsket risiko for ulykker, hvor medarbejderne trives. Ingen bryder sig om at arbejde i rod og støv og ikke at kunne komme til, siger Jørgen Abildgaard Nielsen, uddannelsesansvarlig i Jakon.

Jakon arbejdede på flere fronter for at skabe en mere ryddelig arbejdsplads – dels internt på byggepladsen via et samarbejde med de andre entreprenører, dels eksternt via et samarbejde med materialeleverandøren og renovationsfirmaet, der bortskaffede affald.

Samarbejdet internt på byggepladsen blev indledt med et AMU-kursus, som blev afholdt på byggepladsen i bygherrens lokaler, hvor medarbejdere fra alle de interesserede fagentreprenører deltog. Her lærte håndværkerne bl.a. om lean-tankegangen og fik forståelse for hinandens problematikker, fx at den ene part ikke kan komme til at montere, hvis den anden part har stillet sine materialer op ad væggen. Kurset mandede ud i en række fælles aftaler om byggepladsens indretning, blandt andet om hvor man måtte placere materialer og affald, respektafstand til vægge, friholdelseszoner, fælles vendeplads, hejsens placering og at alle materialer skulle stå på paller, så de var nemme at flytte om nødvendigt.

-Vi lavede en opmærkning af byggepladsen, så man rent fysisk kunne se, hvor man måtte placere materialer osv.

Der blev også lavet aftaler om oprydning – fx om altid at tage affaldet med sig, når man gik til pause, så oprydning blev en daglig, frem for ugentlig, foreteelse. Disse aftaler fungerede og blev overholdt af alle parter i resten af byggeperioden, fortæller Jørgen Abildgaard Nielsen.

Samarbejde med leverandører

Medarbejdernes egne tiltag blev bakket op af hjælpemidler fra materialeleveran-

Vores formål med en ryddelig

byggeplads var at skabe en mere effektiv

byggeproces uden spildtid pga. rod

Jørgen Abildgaard Nielsen

**En gang imellem skal
vi ændre meget lidt for at
gøre en stor forskel
- for medarbejderne
og for bundlinjen**

Jørgen Abildgaard Nielsen

Foto: Preben Kirkholt

døren og renovationsfirmaet i form af fx bestillingslister, leveranceplaner, sorteringspjecer og afmærkning af containere. Disse hjælpemidler opstod via et tæt samarbejde, hvor leverandørerne blev inddraget tidligt i processen, og herved kom til at fungere som Jakons sparringspartnere frem for blot leverandører. Der blev regelmæssigt afholdt fælles udviklingsmøder, hvor problemer blev diskuteret og omarbejdet til hensigtsmæssige løsninger, såsom lette, håndterbare containere eller sorteringspjecer. Alt i alt gjorde disse hjælpemidler det nemt for medarbejderne i hverdagen at bestille, rydde op og sortere affald korrekt.

- Det samlede resultat blev som ønsket en mere ryddelig byggeplads og en større arbejdsglæde blandt medarbejderne, siger Jørgen Abildgaard Nielsen.

Konkret skete der i løbet af projektet en øget bestilling af materialer på fixmål – hvilket var ét af Jakons mål for at undgå afkortninger på stedet, der både støver og skaber affald. Renovationsfirmaet noterede da også i løbet af byggesagen et markant fald i affaldsmængderne. Jakon har ikke målt effekten i kroner og ører, men Jørgen Abildgaard Nielsen er overbevist om, at det betaler sig at sætte større fokus på logistik og ryddelighed – og at inddrage medarbejderne i dette arbejde.

En stor forskel

Projektet har haft stor indflydelse på både kunder, medarbejdere og virksomheden. En ordentlig og ryddelig byggeplads giver et godt indtryk af firmaet overfor kunderne, og skaber større kundeloyalitet. Dette var særligt vigtigt for den byggesag, der var knyttet til udviklingsprojektet, da brugerne selv færdedes på byggepladsen under renoveringsarbejdet.

Medarbejderne fik bedre plads til at arbejde på, et bedre arbejdsmiljø og et mere gnidningsløst samarbejde med de andre fag på pladsen. Det gav et stort engagement og loyalitet over for de fælles aftaler om indretning og oprydning af byggepladsen, at håndværkerne selv var med til lave dem:

- At blive taget med i beslutningerne i en sådan grad er usædvanligt, og det blomstrer medarbejderne af, siger Jørgen Abildgaard Nielsen.

En ryddelig byggeplads kræver, at rammerne er på plads i form af bl.a. en række fælles aftaler, og man skal som leder være indstillet på at afsætte den fornødne tid til at inddrage medarbejdere og eksterne samarbejdspartnere for at skabe så hensigtsmæssige rammer som muligt – særligt i starten af byggeprocessen, men også løbende for at bevare motivation og konsensus.

Det er så lidt der skal til

En opryddelig byggeplads, der giver håndværkerne plads til at arbejde og gør byggeprocessen mere effektiv – det er jo helt logisk. Men man bliver hurtigt fanget i rutiner og vaner:

- Mit bedste råd til andre er at se på de helt nære ting – som fx byggepladsens indretning. En gang imellem skal vi ændre meget lidt for at gøre en stor forskel – for medarbejderne og for bundlinjen, siger Jørgen Abildgaard Nielsen.

Skønt resultaterne fra udviklingsprojektet var meget positive, har Jakon måttet sande, at de ikke spreder sig af sig selv. Jakon har derfor i 2011 igangsat en intern kampagne, hvor man med pjecer, plakater, T-shirts og særlige oprydningsstationer på alle byggepladser forsøger at skabe opmærksomhed omkring oprydning, ud fra mottoet: "Rod koster kassen – ryd op på pladsen!"

- Der er altid en risiko for, at selv succesrige udviklingsprojekter ender som en rapport, der samler støv på hylden. Man skal derfor gøre en særlig indsats for at overføre resultaterne til virksomhedens almindelige praksis – og samtidig være indstillet på, at det tager tid og vedholdenhed at skabe nye vaner, afslutter Jørgen Abildgaard Nielsen.